Ministerie van Justitie en Veiligheid

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Afdeling Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Aanbiedingsnota TK brief verlengen wettelijke beslistermijn asielzaken

Datum
12 januari 2023

Ons kenmerk
4427487

1. Aanleiding

Op verzoek van de IND hebt u op 22 december 2022 ingestemd met het verlengen van de maatregel waarmee de wettelijke beslistermijn in asielzaken met 9 maanden wordt verlengd. Dat betekent dat de maatregel ook nog zal worden toegepast op asielaanvragen die in 2023 worden ingediend.

Intussen heeft de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, geoordeeld dat de maatregel niet rechtsgeldig is genomen, omdat niet is voldaan aan de wettelijke voorwaarden. Dit is echter nog geen vaste jurisprudentie. Eerder hebben de zittingsplaatsen Den Bosch en Arnhem geoordeeld dat de maatregel wel rechtsgeldig is. De IND zal daarom hoger beroep instellen tegen de uitspraak van Amsterdam.

Ik adviseer u de maatregel, en de verlenging daarvan, in de tussentijd voort te zetten.

In de bijlage vindt u een concept voor een brief waarmee de Tweede Kamer geïnformeerd wordt.

2. Geadviseerd besluit

Ik verzoek u in te stemmen met het concept.

3. Kernpunten

In het concept wordt gerefereerd aan de brieven aan de Tweede Kamer van 26 augustus en 4 november 2022 waarin de redenen worden genoemd waarom tot de verschillende (waaronder deze) maatregelen is besloten. Geconstateerd wordt dat het aantal asielaanvragen in de afgelopen jaren sterk is gestegen en naar verwachting ook in 2023 hoog zal blijven en de besliscapaciteit van de IND ruim zal overstijgen.

Dit zal worden versterkt doordat vreemdelingen die eerder op grond van een tijdelijke verblijfsvergunning in Oekraïne verbleven (de zogeheten ‘derdelanders’ met een tijdelijke verblijfsvergunning) vanaf 4 maart 2023 niet langer in aanmerking komen voor tijdelijke bescherming. Op grond van artikel 43a Vw begint de beslistermijn van hun asielaanvraag op die datum weer te lopen. Vanaf 4 maart 2023 moet deze groep daarmee aan de huidige asielvoorraad worden toegevoegd.

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Afdeling Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
12 januari 2023

Ons kenmerk
4427487

In de brief wordt ook gerefereerd aan de uitspraak van de rechtbank Den Haag. Aangegeven wordt dat de rechtbank van oordeel is dat niet is voldaan aan het wettelijk vereiste om de wettelijke beslistermijn te verlengen. In twee eerdere uitspraken van de zittingsplaatsen Arnhem en Den Bosch, is echter geoordeeld dat de maatregel wel rechtsgeldig is. De IND zal tegen deze uitspraak hoger beroep instellen. Aangegeven wordt dat, vanwege het belang van deze maatregel voor de beslispraktijk van de IND, is besloten om tegen de uitspraak van zittingsplaats Amsterdam hoger beroep in te stellen. Ondertussen wordt de toepassing van de maatregel voortgezet.

4. Toelichting

4.1 Politieke context
De verlenging van de wettelijke beslistermijn bij asielaanvragen heeft tot enige kritische vragen geleid van de PvdA en Bij1 in het Commissiedebat van september. Voor het overige lijken er geen bezwaren te zijn.

4.2 Juridische overwegingen
In de nabije toekomst zullen vermoedelijk nog meer beroepszaken dienen bij de rechtbank. Het oordeel in hoger beroep van de Afdeling bestuursrechtspaak van de Raad van State is op langere termijn te verwachten. De uitkomst is nog niet te voorspellen. Daarom is het raadzaam de maatregel nu nog niet in te trekken.

4.3 Communicatie
Zoals aangegeven in het concept zal de verlenging van de maatregel (behalve in het concept) kenbaar worden gemaakt door middel van een Wijzigingsbesluit Vreemdelingencirculaire.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting
De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.